

STRATEGY PROJECT
PLANNING
INNOVATION
TEAMWORK
TECHNOLOGY
IDEAS
FINANCE
MARKETING
QUALITY

Центарот за иновации и развој ИНОС има задача да биде пионир во поддршка и стимулација на иновативните пристапи и развој на проекти кои ќе донесат значителни промени во различни сектори. Во текот на 2023 година, нашата организација продолжи со ангажманот да настапи на нови територии на иновации, обезбедувајќи институционална и организациска одржливост преку разновидни партнерства и стратегии. Во овој извештај, ќе ги истакнеме нашите напори и постигнувања за осигурување на долгорочна работа и влијание.

Нашиот пристап кон институционална и организациска одржливост е базиран на неколку стратегии и принципи. Првично, ние се фокусираме на изградба и одржување на јаки односи со нашите партнери, како и со заинтересираните страни во различни индустрии и сектори. Ова ни овозможува да ги идентификуваме и разбереме нивните потреби и предизвици, и да адаптираме нашите активности и програми во согласност со нив.

Притоа, ние постојано работиме на изградба на нашите капацитети и експертиза преку различни обуки и развојни програми за нашите тимови. Ова не само што го зголемува нашиот капацитет за иновации, туку и обезбедува долгорочна релевантност и одржливост нашата организација.

Примерите на овие стратегии и активности во текот на 2023 година ќе бидат објаснети во следниот дел од извештајот, каде што ќе се истакнат конкретните проекти, иницијативи и постигнувања на Центарот за иновации и развој ИНОС.

Подобрено образование

Во текот на 2023 година, Центарот за иновации и развој ИНОС организираше низа предавања кои ги истражуваа најактуелните теми во различни области на знаење и индустрии. Секое од предавањата претставуваше значителен допринос во разбирањето и размислувањето за релевантни проблеми и предизвици во современото општество. Еве кратка анализа на секое предавање:

- **"Has artificial intelligence shaped our future?"** - Проф. д-р Марјан Англески истражуваше влијанието на вештачката интелигенција врз нашата иднина. Преку својата експертиза и истражувачки пристап, тој ги обележа значајните напредоци и потенцијалните предизвици што ги носи внесувањето на вештачката интелигенција во различни аспекти на нашето општество.

- **"Оценка на влијанието на активните мерки на пазарот на труд во Северна Македонија"** - Проф. д-р Димитар Николоски ги разгледа влијанието на активните мерки на пазарот на труд во контекстот на македонската економија. Неговото истражување претстави значаен преглед на примената и ефектите на овие мерки врз запошлувањето и економската динамика во земјата.

- **"Со брис од образ до дарување живот"** - Д-р Емилија Андоноска и Ана Вучуревиќ, модуларен биолог, споделија својата инспиративна работа и искуства во областа на органското модификување на организми за подобрување на здравствените услови и спасување на животи.

- **"Иновации во акција! Невромаркетинг и очила за следење на емоции"** - М-р Јасна Стоимировска Величков и д-р Христијан Ѓорески ги претставија новите иновации во областа на невромаркетингот и технологијата за следење на емоции. Преку нивното предавање, учесниците добија поглед во важноста на развојот и примената на овие технологии во маркетингот и психологијата.

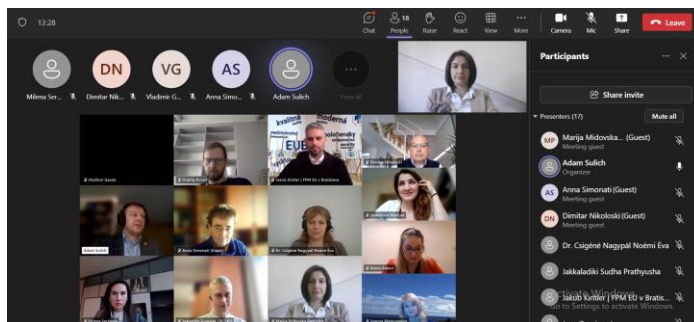
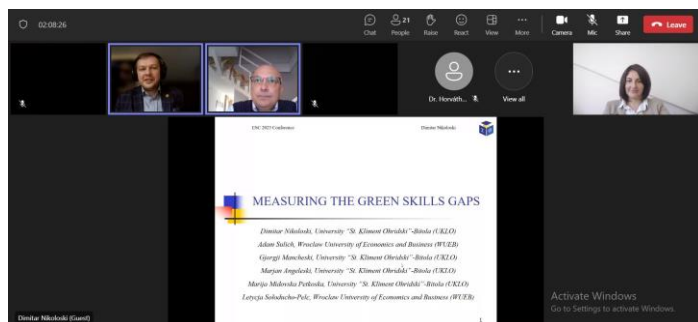
Со овие предавања, Центарот за иновации и развој ИНОС продолжи да ги стимулира дискусиите и истражувањата во различни области, со цел да ги промовира иновациите и развојот на нови идеи и решенија за предизвиците пред кои стоиме како општество.

Во текот на 2023 година, Центарот за иновации и развој ИНОС се фокусираше на истражувањето на зелените вештини, со цел да допринесе кон разбирањето и адресирањето на предизвиците во областа на одржливиот развој. Во соработка со професори од Универзитетот во Врцлов, Полска, изработивме научен труд со наслов "Identifying Green Skills Gaps through Labor Market Intelligence".

Ова истражување претставува значителен напор за анализирање на вистинските потреби и јазови во контекстот на зелената економија. Преку користење на методи вештачка интелигенција на пазарот на труд, ние успеавме да идентификуваме јазови во зелените вештини и да предложиме практични пристапи за нивно надополнување и развој.

Овој научен труд беше успешно презентиран на меѓународна конференција, каде што доби позитивни реакции и внимание од страна на академска и индустриска заедница. Исто така, со задоволство соопштуваме дека трудот ќе биде објавен во *Journal of Infrastructure, Policy and Development*, што претставува значителен придонес кон акумулирањето на знаење и промовирањето на дискусиите во областа на одржливиот развој и зелените вештини.

Ова истражување е само една од многуте активности што ги спроведуваме во нашата организација, со цел да го поддржиме развојот на одржливи практики и да ги промовираме иновациите што ќе допринесат кон посакуваното зелено општество.

Меѓународни проекти

Центарот за иновации и развој ИНОС доби грант за меѓународен проект кој е финансиран од Централноевропската иницијатива (CEI) во соработка со Quantum AI Foundation од Полска. Целта на овој проект е да се организира работилница за промоција на еко-активизам поддржан од вештачка интелигенција меѓу еколошките невладини организации во земјите од Западен Балкан.

Оваа иницијатива има за цел да ја подобри примената на ИТ алатките засновани на вештачка интелигенција во доменот на еко-активизмот, што претставува значителен чекор напред во заштитата на животната средина во регионот. Преку активностите на проектот, еко-активистите ќе добијат можност да ги искористат напредните технологии за подобрување на своите акции и заштита на природата.

Од особена важност е и креирањето на национални мапи на депонии во земјите од Западен Балкан, кои ќе се собираат и ажурираат во реално време. Овие мапи ќе претставуваат вреден извор на информации за локацијата, големината и составот на депониите, што ќе им помогне на локалните и националните власти да преземат соодветни мерки за управување со отпадот и заштита на животната средина.

Центарот за иновации и развој ИНОС ќе се ангажира да ја реализира оваа важна иницијатива во соработка со Quantum AI Foundation во 2024 година, со цел да се допринесе за промената и подобрување на состојбата на животната средина во регионот на Западен Балкан.

CEI **QUANTUM AI** **MINISTRY OF ENVIRONMENT AND CLIMATE CHANGE**

**INTERNATIONAL WORKSHOP:
PROMOTING AN
AI-SUPPORTED ECO-ACTIVISM
IN THE WESTERN BALKANS**

**26 & 27
SEPTEMBER, 2024**

**PRILEP,
NORTH MACEDONIA**

REGISTER NOW

THE PROJECT IS SUPPORTED BY THE CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE (CEI)

Јакнење на капацитетите

Во текот на 2023 година, Центарот за иновации и развој ИНОС го фокусираше своето внимание на континуираното јакнење на капацитетите на организацијата како есенцијален елемент за подобрување на перформансите и за остварување на своите цели и мисии. Процесот на јакнење на капацитетите обединуваше низа активности и инвестиции, кои беа насочени кон развој на вештините и знаењата на нашите тимови, како и на усовршување на нашите процеси и системи.

Првично, во текот на годината, нашите колеги имаа можност да учествуваат во различни обуки и работилници за професионално усовршување. Покрај обуките, ние продолживме со инвестирање во развој и имплементација на нови технологии и алатки кои ќе ја подобрат ефикасноста на нашата организација. Со овие напори за јакнење на капацитетите на организацијата, веруваме дека ќе продолжиме да бидеме компетентни и респонсивни на предизвиците и можности што ги носи околината на иновации и развојот. Оваа постојана посветеност кон учење и развој го засилува нашиот потенцијал за постигнување на значителни резултати и влијание во нашата област на активност.

Волонтерство

Членовите на Инос активно беа вклучени како волонтери во активностите за одржување и чистење на Downhill патеката во село Селце, како и во реконструкцијата и обновата на Спортскиот аеродром во село Мало Коњари, Прилеп.

Политики и влијание

Во делот на креирање политики и влијание како организација, Центарот за иновации и развој ИНОС оствари значајни активности во текот на 2023 година. Една од најрелевантните активности беше средбата со австралискиот заменик амбасадор за Србија, Северна Македонија и Црна Гора и почесниот конзул на Австралија, каде што им беа презентирани проблемите на руралните жени од регионот на Пелагонија. Оваа средба ни овозможи да ги презентираме предизвиците и потребите на оваа група жени пред австралискиот претставник, што може да послужи како основа за идни политички и програмски интервенции за нивно подобрување.

Покрај средбата со австралискиот заменик амбасадор, Центарот за иновации и развој ИНОС оствари и средби со претставници од локалната самоуправа. Во рамките на овие средби, беа дискутирани различни аспекти на развојот и потребите на заедниците во овие општини. Преку овие средби, нашата организација успеа да ги идентификува истакнатите предизвици и потребите на локалните заедници, како и можностите за соработка и заедничко решавање на проблемите.

Овие активности не само што овозможија директен дијалог со различни нивоа на власт и меѓународни претставници, туку и отворија пат за изградба на партнерства и соработка во решавањето на важни предизвици во областа на заедницата и развојот. Центарот за иновации и развој ИНОС продолжува да ги активира и мобилизира ресурсите и капацитетите на заедницата и различните заинтересирани страни заедно со цел да се обезбеди насока за иницијативи и програми кои ќе го подобрат животот на граѓаните и ќе ја поддржат инклузивната и одржлива заедница.

*Центар за иновации и развој ИНОС
Петар Поп Арсов 16
Прилеп, 7500*

*070280950
cinnodinos@gmail.com
www.inos.org.mk*